

*2024- yil yanvar oyi
uchun dastlabki ma'lumot*

QASHQADARYO VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

*Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo'limi:
(75) 221-44-28*

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Qashqadaryo viloyatida bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, 2024- yil yanvar oyida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 77532,8 ming AQSH dollariga yetdi va 2023- yilning yanvar oyiga nisbatan 42464,2 ming AQSH dollariga yoki 2,2 martaga ko'paydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2024- yil yanvar oyida ming AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2024- y.: 77532,8 **+2,2 m.**
(2023- y.: 35068,6)

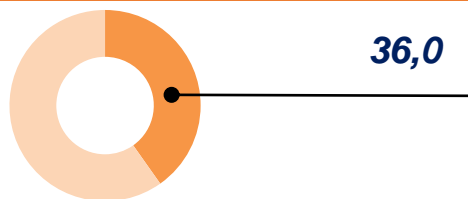
Saldo

2024- y.: -21667,2
(2023- y.: 12678,4)

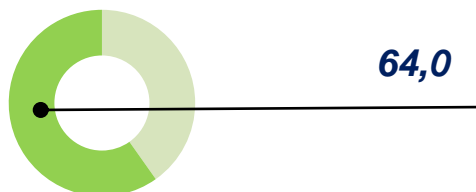
Eksport

2024- y.: 27932,8 **+17,0 %**
(2023- y.: 23873,5)

Import

2024- y.: 49600,0 **+4,4 m.**
(2023- y.: 11195,1)

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasida O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralariga qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobi tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi 27932,8 ming AQSH dollariga (17,0 % ga ko‘paydi) va import hajmi 49600,0 ming AQSH dollariga (4,4 martaga ko‘paydi). Hisobot davrida 21667,2 ming AQSH dollari qiymatida manfiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

QASHQADARYO VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR

(2024- yil yanvar oyida ming AQSH dollari)

XXR	Niderlandiya	Ekvador	Turkiya	Rossiya Federatsiyasi
TSA – 13647,5	TSA– 12844,1	TSA – 7931,2	TSA – 7705,6	TSA – 7365,3
Eksport: 3112,5 Import: 10535,0	Eksport: 41,0 Import: 12803,1	Eksport: 0,0 Import: 7931,2	Eksport: 6202,4 Import: 1503,2	Eksport: 5339,2 Import: 2026,1
 17,6 %	 16,6 %	 10,2 %	 9,9 %	 9,5 %
Germaniya	Pokiston	Eron Islom Respublikasi	Yaponiya	BAA
TSA – 5893,2	TSA – 4476,4	TSA – 1910,3	TSA – 1849,0	TSA – 1655,4
Eksport: 0,0 Import: 5893,2	Eksport: 2027,0 Import: 2449,4	Eksport: 1675,1 Import: 235,2	Eksport: 0,0 Import: 1849,0	Eksport: 1655,4 Import: 0,0
 7,6 %	 5,8 %	 2,5 %	 2,4 %	 2,1 %

Qashqadaryo viloyati jahonning 49 mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi XXRda (17,6 %), Niderlandiya (16,6 %), Ekvador (10,2 %), Turkiya (9,9 %), Rossiya Federatsiyasi (9,5 %), Germaniya (7,6 %) va Pokistonda (5,8 %) qayd etilgan.

QASHQADARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar oyida ming AQSH dollari)

Davlatlar	2021- y.	2023- y.	2024- y.
XXR	7892,5	3230,1	13647,5
 <i>Eksport</i>	918,6	439,8	3112,5
<i>Import</i>	6973,9	2790,3	10535,0
Niderlandiya	168,4	46,4	12844,1
 <i>Eksport</i>	0,0	0,0	41,0
<i>Import</i>	168,4	46,4	12803,1
Ekvador	90,2	42,2	7931,2
 <i>Eksport</i>	0,0	0,0	0,0
<i>Import</i>	90,2	42,2	7931,2
Turkiya	10757,7	7890,4	7705,6
 <i>Eksport</i>	9041,1	6897,4	6202,4
<i>Import</i>	1716,6	993,0	1503,2
Rossiya Federatsiyasi	4541,4	5551,3	7365,3
 <i>Eksport</i>	3378,7	3371,0	5339,2
<i>Import</i>	1162,7	2180,3	2026,1
Germaniya	700,8	48,4	5893,2
 <i>Eksport</i>	314,8	0,0	0,0
<i>Import</i>	386,0	48,4	5893,2
Pokiston	960,2	1327,8	4476,4
 <i>Eksport</i>	931,6	1229,0	2027,0
<i>Import</i>	28,6	98,8	2449,4
Eron Islom Respublikasi	1183,0	623,2	1910,3
 <i>Eksport</i>	1093,3	578,8	1675,1
<i>Import</i>	89,7	44,4	235,2
Yaponiya	151,3	12,2	1849,0
 <i>Eksport</i>	57,1	0,0	0,0
<i>Import</i>	94,2	12,2	1849,0
BAA	195,7	3403,8	1655,4
 <i>Eksport</i>	151,8	3403,8	1655,4
<i>Import</i>	43,9	0,0	0,0

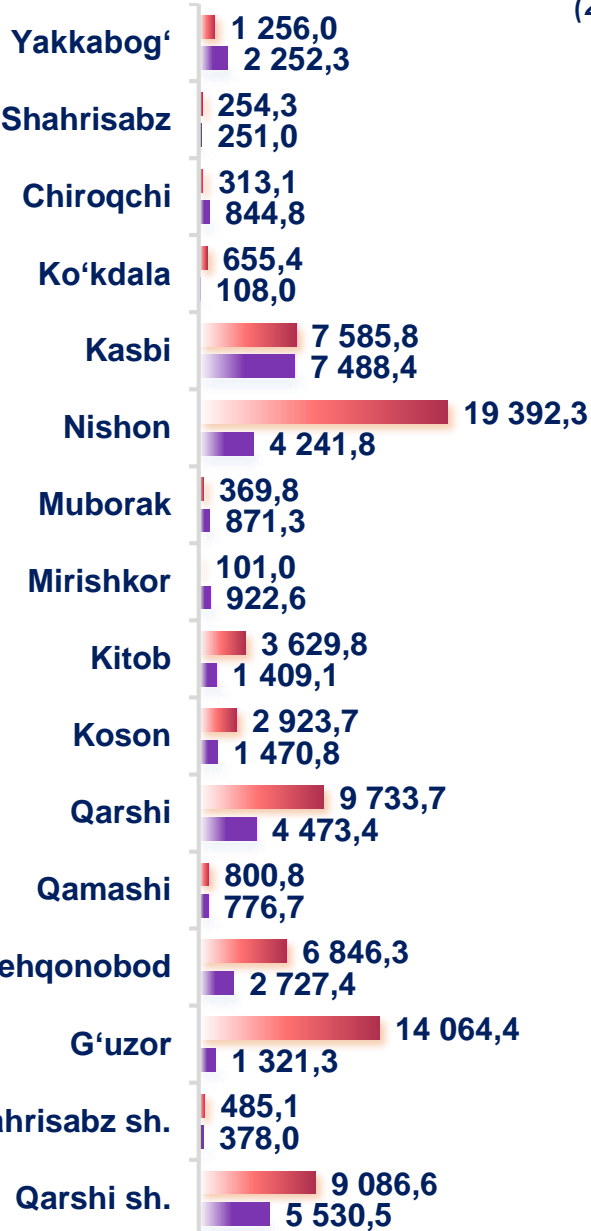
Davlatlar		2021- y.	2023- y.	2024- y.
	Litva	125,6	57,1	1585,8
	<i>Ekspost</i>	0,0	0,0	0,0
	<i>Import</i>	125,6	57,1	1585,8
	Hindiston	976,7	781,4	1304,5
	<i>Ekspost</i>	629,2	598,7	42,4
	<i>Import</i>	347,5	182,7	1262,1
	Misr	-	751,2	1292,6
	<i>Ekspost</i>	-	750,6	1292,6
	<i>Import</i>	-	0,6	0,0
	Polsha	586,2	1267,9	1176,3
	<i>Ekspost</i>	424,0	1151,2	1150,7
	<i>Import</i>	162,2	116,7	25,6
	Qozog'iston	485,6	2620,7	1113,1
	<i>Ekspost</i>	464,2	1340,0	933,6
	<i>Import</i>	21,4	1280,7	179,5
	Marokash	-	169,6	741,3
	<i>Ekspost</i>	-	169,6	741,3
	<i>Import</i>	-	0,0	0,0
	Afg'oniston	281,9	401,1	633,9
	<i>Ekspost</i>	261,6	401,1	621,0
	<i>Import</i>	20,3	0,0	12,9
	Bangladesh	-	-	448,2
	<i>Ekspost</i>	-	-	448,2
	<i>Import</i>	-	-	0,0
	Tojikiston	1012,0	222,3	421,5
	<i>Ekspost</i>	70,5	222,3	362,1
	<i>Import</i>	941,5	0,0	59,4
	Portugaliya	-	-	420,6
	<i>Ekspost</i>	-	-	420,6
	<i>Import</i>	-	-	0,0

QASHQADARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2024-yil yanvar oyi ming AQSH doll.)*

Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollari

25,0 %

Nishon – 19392,3

18,1 %

G'uzor – 14064,4

12,6 %

Qarshi – 9733,7

Eng quyi hajm,
ming AQSH dollari

0,1 %

Mirishkor – 101,0

0,3 %

Shahrisabz – 254,3

0,4 %

Chiroqchi – 313,1

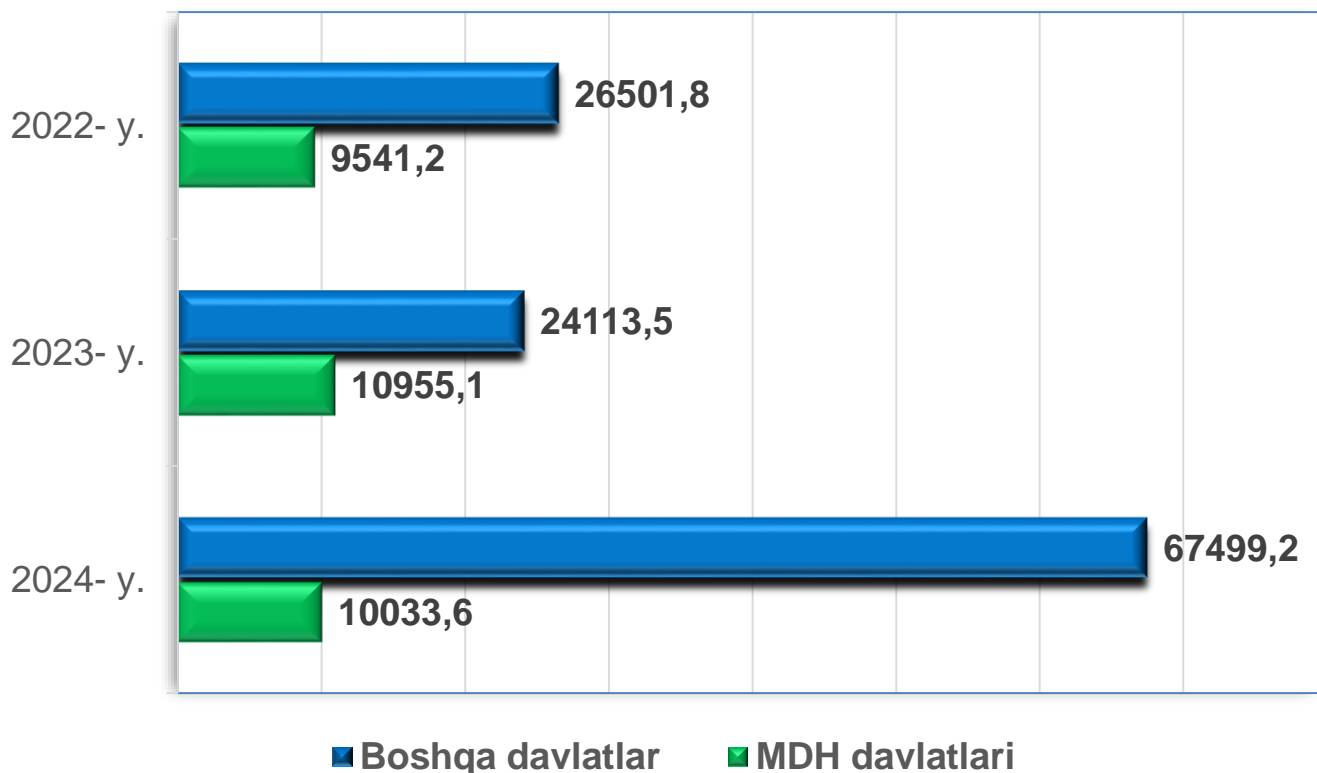
2023- y.

2024- y.

ViLOYAT tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushini Nishon tumani 25,0 % ulush bilan 19392,3 ming AQSH dollarini, eng quyi ulushini esa Mirishkor tumani 0,1 % ulush bilan 101,0 ming AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, shaharlar va tumanlari bo'yicha taqsimlanmagan

QASHQADARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar oyida ming AQSH dollari, ulushi, % da)

2024- yil yanvar oyida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 12,9 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2023- yilning mos davriga nisbatan 8,4 % ga kamaygan.

Qashqadaryo viloyatining boshqa xorijiy davlatlar bilan TSA 2024- yilning yanvar oyida 2023- yilning mos davriga nisbatan 2,8 martaga ko'paygan va jami TSA'dagi ulushi 87,1 % ni tashkil etdi.

Qashqadaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2024- yil yanvar oyi holatiga ko'ra, 10033,6 ming AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport 7561,0 ming AQSH dollariga yetgan bo'lsa, import 2472,6 ming AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

QASHQADARYO VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN UMUMIY TASHQI SAVDO AYLANMASIDAGI ULUSHI (2024- yil yanvar, ulushi, % da)

Rossiya – 73,4

Qozog'iston – 11,1

Tojikiston – 4,2

Ozərbayjon – 3,9

Ukraina – 2,6

Moldova
Respublikasi – 2,4

Qirg'iz
Respublikasi – 2,2

Turkmaniston – 0,1

Belarus
Respublikasi – 0,1

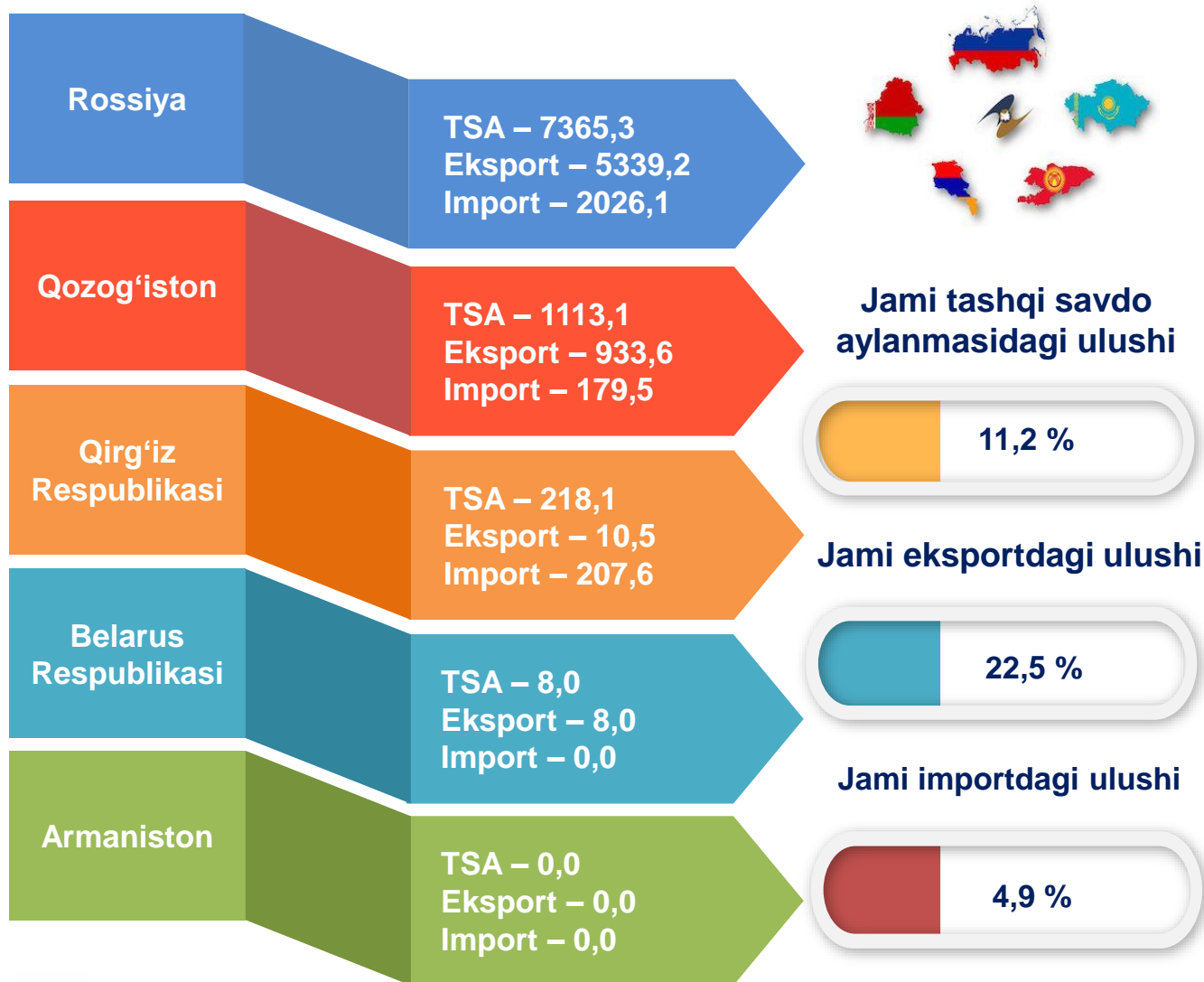
Armaniston – 0,0

Qashqadaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya (73,4 %), Qozog'iston (11,1 %) hamda Tojikiston (4,2 %) davlatlari bilan qayd etildi.

QASHQADARYO VILOYATINING YEOIIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar oyida ming AQSH dollari, ulushi, % da)

Qashqadaryo viloyatining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a'zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi 8704,5 ming AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi 6291,3 ming AQSH dollari, import hajmi esa 2413,2 ming AQSH dollariga yetdi.

Shuni takidlash lozimki, YEOIning a'zo davlatlari (Rossiya Federatsiyasi, Belarus Respublikasi, Qozog'iston, Armaniston va Qirg'iz Respublikasi) o'rtasida tovarlar va xizmatlar harakati, migrantlar harakatlanishi va kapital harakatining erkinligi ta'minlangan bo'lib, yagona bojxona tizimiga ega bo'lgan umumiy iqtisodiy hudud shakllantirilgan.

QASHQADARYO VILOYATI EKSPORTI

(2024- yil yanvar oyi)

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida, eksportyorlar soni 63 taga yetdi va ular tomonidan 27932,8 ming AQSH dollari qiymatini hamda (2023- yilning mos davriga nisbatan 17,0 % ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST* BO'YICHA EKSPORT TARKIBI

(2024- yil yanvar oyi ulushi % da)

Qashqadaryo viloyatida tovarlar tashqi savdosi statistik ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

QASHQADARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI *(yanvar oyi yillar kesimida)*

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami eksport	23873,5	27932,8	119,2	117,0	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	4043,0	3505,6	127,6	86,7	16,9	12,5
Ichimliklar va tamaki	-	-	-	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	2221,9	801,2	126,3	36,1	9,3	2,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	3317,3	2130,6	6,8 m.	64,2	13,9	7,6
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	-	-	-	-	-	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	23,7	-	-	-	-	-
Sanoat tovarlari	12884,4	18938,9	98,1	147,0	54,0	67,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	292,0	379,9	107,7	130,1	1,2	1,4
Turli xil tayyor buyumlar	789,4	1893,0	134,6	2,4 m.	3,4	6,8
Boshqa tovarlar	-	-	-	-	-	-
Xizmatlar	301,8	283,6	63,4	94,0	1,3	1,0

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 99,0 % ni tashkil etib, ulardan sanoat tovarlari (67,8 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (12,5 %) va mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar (7,6 %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

QASHQADARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI
(2024- yil yanvar oyi)

 <p align="center">XSST bo'limi nomi</p>	<p align="center">Ming AQSH dollari</p>	<p align="center">2023- yilning mos davriga nisbatan, % da</p>
<p align="center">Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar</p>	<p align="center">3505,6</p>	<p align="center">86,7</p>
<p>Sabzavotlar va mevalar</p>	<p align="center">3505,6</p>	<p align="center">93,5</p>
<p align="center">Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari</p>	<p align="center">801,2</p>	<p align="center">36,1</p>
<p>To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari</p>	<p align="center">656,5</p>	<p align="center">50,2</p>
<p>O'g'itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo</p>	<p align="center">94,4</p>	<p align="center">25,9</p>
<p>Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari</p>	<p align="center">42,4</p>	<p align="center">7,7</p>
<p>Moy olinadigan urug'lar va moy olinadigan mevalar</p>	<p align="center">7,9</p>	<p align="center">6,1 m.</p>
<p align="center">Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar</p>	<p align="center">2130,6</p>	<p align="center">64,2</p>
<p>Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar</p>	<p align="center">2130,6</p>	<p align="center">64,2</p>

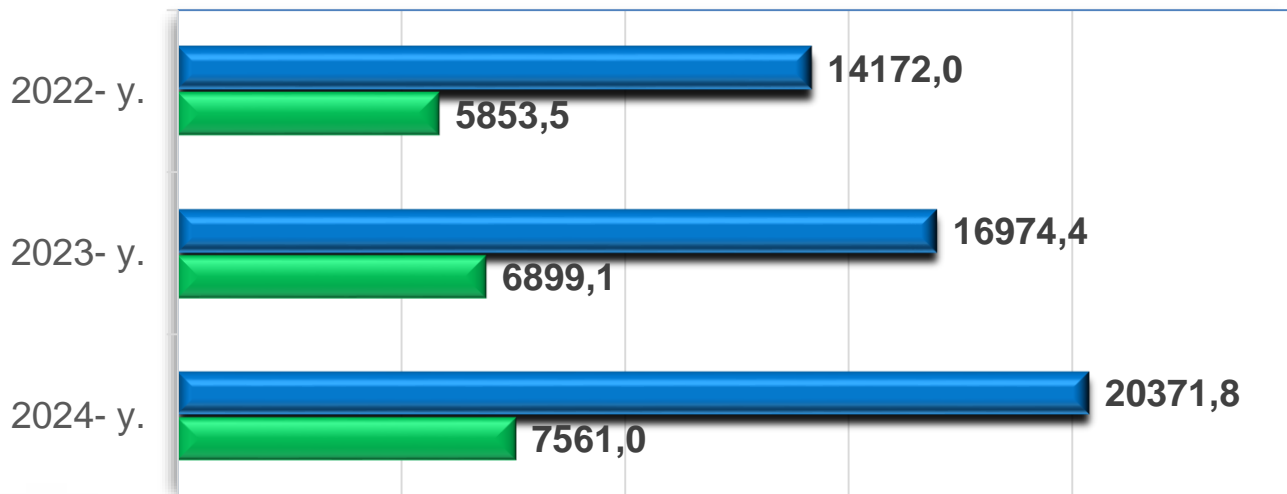
XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	18938,9	147,0
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	18932,7	151,4
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, yoki tayyorlangan buyumlar	3,0	1,5
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar	2,6	-
Probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	0,6	-
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	379,9	130,1
Elektr aloqasi, ovozni yozish va ovozni eshittirish apparaturalari va uskunalari	379,8	130,1
Elektr mashinalari, apparatlar va asboblari va ularning elektr qismlari	0,1	-
Turli xil tayyor buyumlar	1893,0	2,4 m.
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	1890,3	2,7 m.
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari, matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga o'xshash tikilgan mebel	2,7	-
Xizmatlar	283,6	94,0

O'zbekiston tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda-tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2024- yilning yanvar oyida MDH mamlakatlariga eksportning ulushi o'tgan yilning mos davriga nisbatan 9,6 % ga ko'paygan.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar oyi ming AQSH
dollari, ulushi, % da

 ■ Boshqa davlatlar **■ MDH davlatlari**
2024- yil yanvar oyida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Turkiya, Rossiya Federatsiyasi, XXR, Pokiston, Eron, BAA va Misr kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi 76,2 % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar oyi % da)

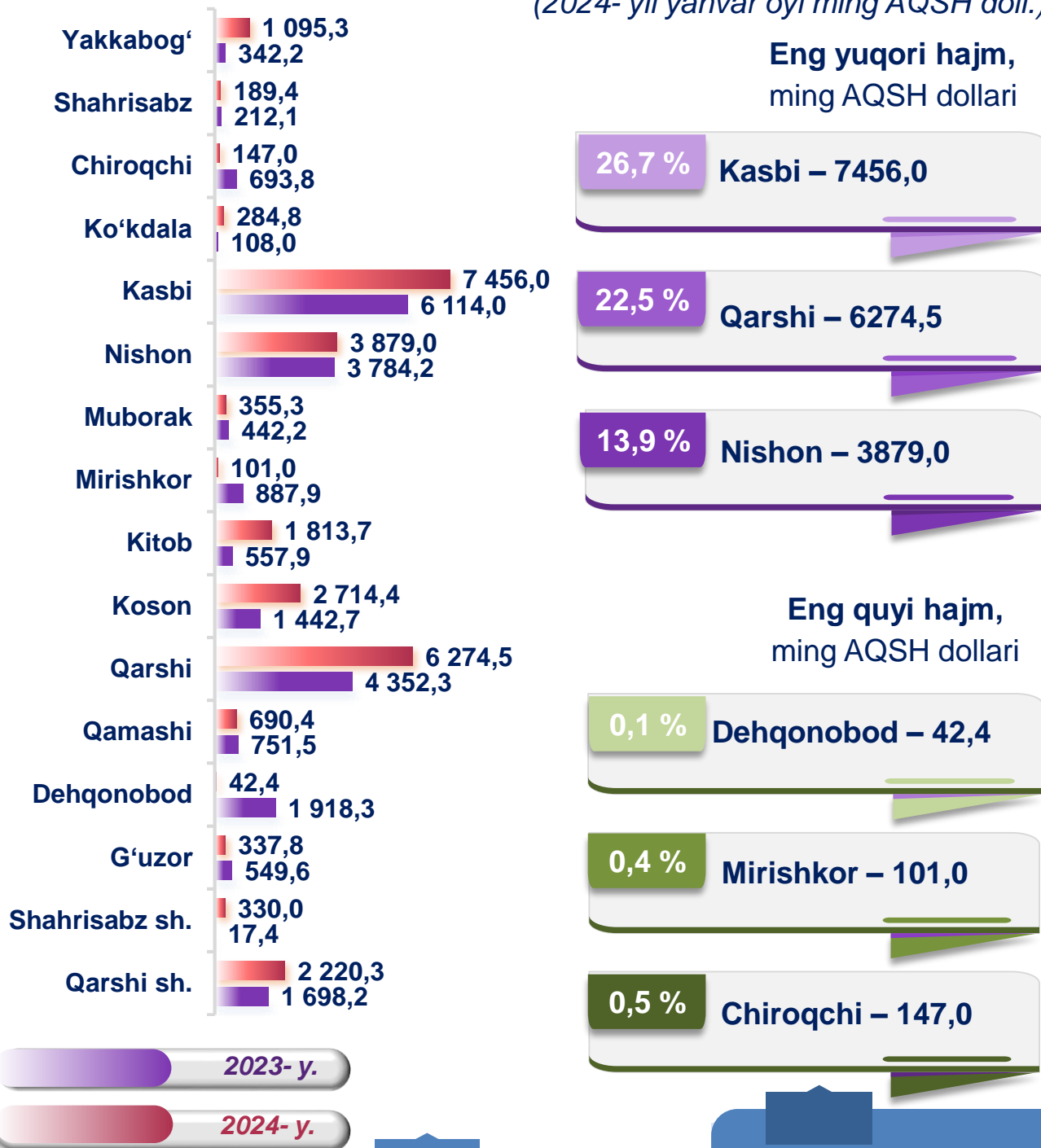
QASHQADARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar oyi yillar kesimida)*

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'rni	
	2023-y.	2024-y.	2023-y.	2024-y.	2023-y.	2024-y.
Turkiya	6897,4	6202,4	76,3	89,9	1	1
Rossiya Federatsiyasi	3371,0	5339,2	99,8	158,4	3	2
XXR	439,8	3112,5	47,9	7,1 m.	10	3
Pokiston	1229,0	2027,0	131,9	164,9	5	4
Eron Islom Respublikasi	578,8	1675,1	52,9	2,9 m.	9	6
Birlashgan Arab Amirligi	3403,8	1655,4	22,4 m.	48,6	2	7
Misr	750,6	1292,6	-	172,2	8	5
Polsha	1151,2	1150,7	2,7 m.	100,0	6	9
Qozog'iston	1340,0	933,6	2,9 m.	69,7	4	8
Marokash	169,6	741,3	-	4,4 m.	14	11
Afg'oniston	401,1	621,0	153,3	154,8	11	13
Bangladesh	0,0	448,2	-	-	-	10
Portugaliya	0,0	420,6	-	-	-	12
Ozərbayjon	203,6	388,9	70,2	191,0	13	14
Tojikiston	222,3	362,1	3,1 m.	162,9	12	16
Ukraina	0,0	267,2	-	-	-	15
Braziliya	0,0	251,6	-	-	-	18
Vetnam	834,8	251,2	-	30,1	7	17
Moldova Respublikasi	82,3	242,4	54,3	2,9 m.	15	19
Peru	0,0	192,3	-	-	-	20

QASHQADARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI

(2024- yil yanvar oyi ming AQSH doll.)*

ViLOYAT EKSPORTI tarkibida eng yuqori ulushni Kasbi tumani 26,7 % bilan 7456,0 ming AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Dehqonobod tumani 0,1 % bilan 42,4 ming AQSH dollarini tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2024- yil yanvar oyida 10,9 ming tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich 2023- yilning mos davriga nisbatan 2,1 martaga ko'paydi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Pokiston (41,1%), Qozog'iston (21,1 %), Rossiya (17,8 %), hamda Afg'oniston (17,6 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

2024- yil yanvar oyida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 3,4 mln. AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko'rsatkich 2023- yilning mos davriga nisbatan 6,5 % ga kamaydi va jami eksportdagi ulushi 12,3 % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2024- yil yanvar oyi o'zgarish sur'atlari, qiymatga nisbatan)

<p>Piyoz</p> <p>1,5 mln. AQSH dollari</p> <p>7,4 ming tonna</p> <p>15029,0 m. % ↑</p> 	<p>Karam</p> <p>0,6 mln. AQSH dollari</p> <p>1,9 ming tonna</p> <p>3,3 m. % ↑</p> 	<p>Loviya</p> <p>0,5 mln. AQSH dollari</p> <p>0,2 ming tonna</p> <p>46,6 % ↓</p> 	<p>Uzum</p> <p>0,1 mln. AQSH dollari</p> <p>0,1 ming tonna</p> <p>80,1 % ↓</p>
<p>Pomidor</p> <p>0,1 mln. AQSH dollari</p> <p>0,1 ming tonna</p> <p>67,3 % ↓</p> 	<p>Sabzi</p> <p>0,1 mln. AQSH dollari</p> <p>0,4 ming tonna</p> <p>698,0 m. % ↑</p> 	<p>Bodring</p> <p>0,1 mln. AQSH dollari</p> <p>0,1 ming tonna</p> <p>39,9 % ↓</p> 	<p>Sitrus mevalar</p> <p>0,1 mln. AQSH dollari</p> <p>0,02 ming tonna</p> <p>74,1 % ↓</p>

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2024- yil yanvar oyi)

Davlatlar	Ming tonna	Ming AQSH dollari	Ulushi, % da *
 Pokiston	7,0	1409,4	41,1
 Qozog'iston	2,9	721,9	21,1
 Rossiya	0,5	611,7	17,8
 Afg'oniston	0,4	603,0	17,6
 Iroq	0,1	43,2	1,3
 BAA	0,02	24,0	0,7
 Turkiya	0,02	15,4	0,4
 Boshqa davlatlar	-	-	-

* qiymat ifodasidan

2024- yil yanvar oyida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Pokiston to'g'ri keldi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining 41,1 % ni), bu ko'rsatkich Turkiya eksport hajmidan 102,3 barobar ko'p.

TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

So‘nggi yillarda yengil sanoatda yuqori qo‘shilgan qiymatdagi mahsulotlar ishlab chiqarish rivojlanib bormoqda. Yengil sanoat iqtisodiy jihatdan O‘zbekiston uchun muhim soha bo‘lgani holda, aholi bandligining yuqori darajasini, shuningdek, sanoat salohiyatiga hamda davlatimizning xalqaro nufuziga hissa qo‘shilishini ta‘minlaydi.

To‘qimachilik mahsulotlarining eksporti hajmlarining oshishini bevosita paxta xomashyosini o‘rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo‘shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasi sifatida qarash mumkin.

Xususan, 2024- yil yanvar oyi yakuni bo‘yicha 2993,1 ming AQSH dollari to‘qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning 10,7 % ini tashkil etib, o‘tgan yilga nisbatan 15,9 % ga kamaydi.

Eksport qilingan to‘qimachilik mahsulotlari tarkibida Kiyim-kechak (63,2 %), Sintetik, jun tolalari (28,8 %) asosiy ulushni egallagan.

TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

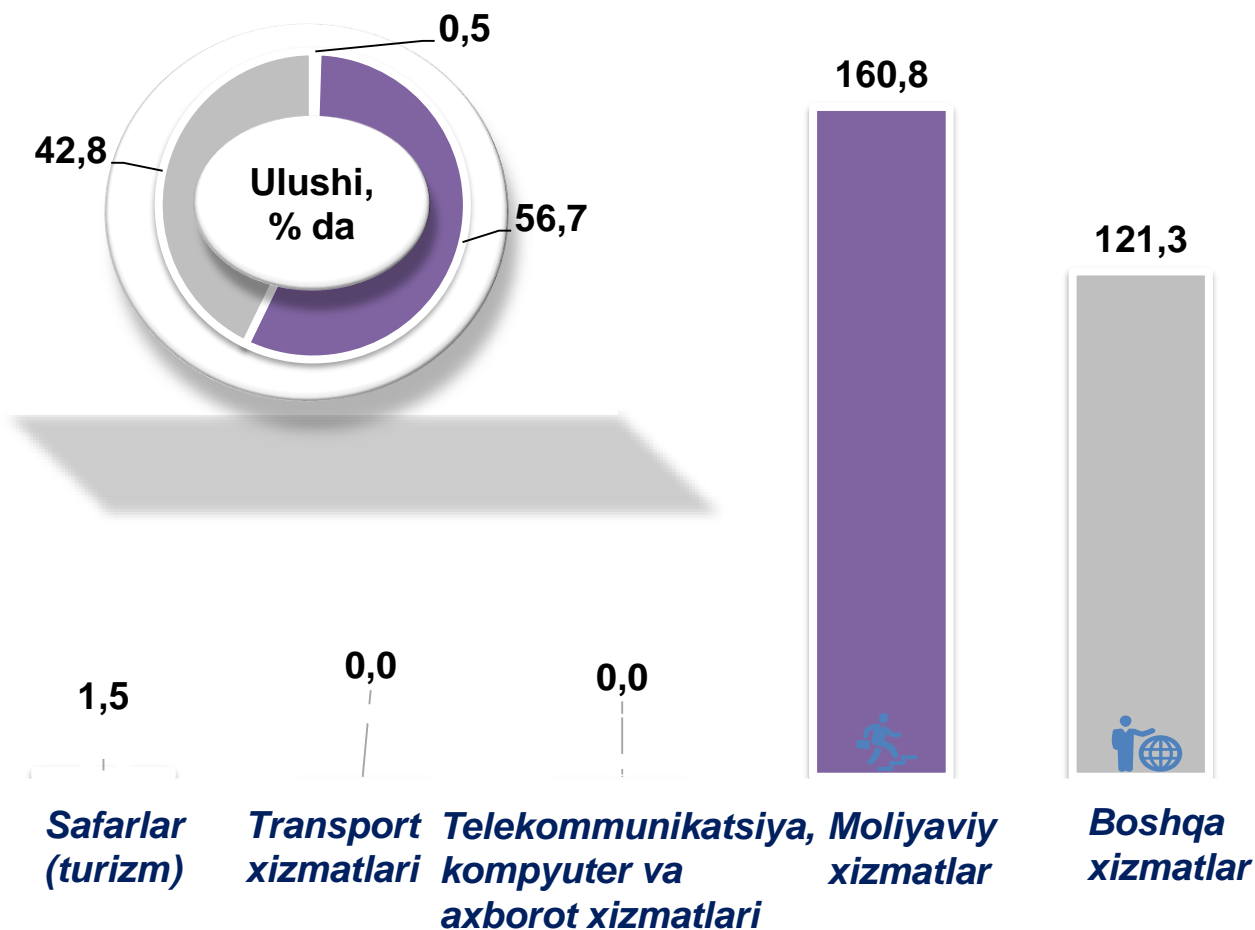
(2024- yil yanvar oyi ming AQSH dollari)

	Jami	3486,5	2993,0
 Kiyim-kechak		690,4	1890,3
 Sintetik, jun tolalar		803,8	862,3
 Ipak, paxta, jundan tayyorlangan matolar		152,0	176,2
 Sintetik ip kalava		-	64,2
 Paypoq mahsulotlari		-	-

Mamlakatimizda yangi ishlab chiqarish texnologiyalari va zamonaviy uskunalardan keng foydalanish, sohada sifat menejmenti tizimining joriy etilishi natijasida mehnat unumdorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Bu, o'z navbatida, tayyor mahsulotlarga jahon bozorlarida o'z o'rnini topish imkonini beradi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI (2024- yil yanvar oyi ming AQSH doll.)

Xizmatlar eksporti hajmi 283,6 ming AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining 1,0 % ini tashkil etib, 2023- yilning mos davriga nisbatan 6,0 % ga kamaydi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi moliyaviy xizmatlar (56,7 %), boshqa xizmatlar (42,8 %) va safarlar (turizm) (0,5 %) hissasiga to'g'ri kelgan.

QASHQADARYO VILOYATINING IMPORTI

2024- yilning yanvar oyida import hajmi 49600,0 ming AQSH dollarini va 2023- yilning mos davriga nisbatan 4,4 martaga ko'paydi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (40,7 %) Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (31,0 %), hamda oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (24,8 %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI

(2024- yil yanvar oyi ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2024- yilning yanvar oyida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 38404,9 ming AQSH dollariga kupaydi va 49600,0 ming AQSH dollarini tashkil etdi.

QASHQADARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA IMPORTI TARKIBI *(yanvar oyi yillar kesimida)*

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan. % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami import	11195,1	49600,0	69,9	4,4 m.	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	571,8	12305,4	77,8	21,5 m.	5,1	24,8
Ichimliklar va tamaki	-	-	-	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	593,4	137,3	38,6	23,1	5,3	0,3
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	709,4	18,3	152,3	2,6	6,3	-
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	-	-	-	-	-	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	1876,2	15361,3	182,6	8,2 m.	16,7	31,0
Sanoat tovarlari	1722,3	1088,7	79,2	63,2	15,4	2,2
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	5010,3	20197,5	60,8	4,0 m.	44,8	40,7
Turli xil tayyor buyumlar	367,3	485,9	30,5	132,3	3,3	1,0
Boshqa tovarlar	344,4	-	-	-	3,1	-
Xizmatlar	-	5,6	-	-	-	-

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2024- yil yanvar oyi)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	12305,4	21,5 m.
Sabzavotlar va mevalar	11717,7	58,8 m.
Tirik hayvonlar	322,9	5,1 m.
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	186,8	73,2
Hayvonlar uchun ozuqalar (maydalanmagan donlardan tashqari)	52,6	98,5
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	15,9	-
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	9,5	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	137,3	23,1
Yog'li urug'lar va yog'li mevalar	61,7	19,2
Probka va yog'och-taxtalar	34,8	74,2
O'g'itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo	25,9	11,5
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	14,9	-
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	18,3	2,6
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	14,4	2,0
Tabiiy yoki sun'iy gaz	3,9	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	15361,3	8,2 m.
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	14174,4	30,9 m.
Birlamchi shakldagi plastmassalar	810,2	4,2 m.
Organik kimyo moddalari	228,8	89,1
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	91,0	63,7
Noorganik kimyo moddalari	46,0	51,7
Efir moylari, rezinoidlar va attorlik moddalari; hojatxona preparatlari, polirovkalash va yuvish vositalari	2,9	7,2
Birlamchi shaklda bo'lmagan plastmassalar	6,7	3,5
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	1,3	13,7

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	1088,7	63,2
Cho'yan va po'lat	407,9	42,8
Metallardan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	380,6	162,4
Rezina buyumlari, boshqa joyda tasniflanmagan	110,4	191,0
Rangli metallar	60,9	-
Probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	48,9	96,1
Ruda bulmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar	41,4	11,3
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	33,7	59,2
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	4,9	-
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	20197,5	4,0 m.
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	7043,9	3,5 m.
Elektr mashinalari, apparatlari va jihozlari va ularning elektr qismlari	3250,1	5,7 m.
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va ularning detallari	2967,4	2,2 m.
Avtomobillar (havo podushkalaridagi transport vositalari ham)	2596,1	3,2 m.
Kanselyariya mashinalari va ma'lumotarni avtomatik ravishda qayta ishlash uchun asbob-uskunalar	1793,9	13,9 m.
Energiya generatori mashinalari va asbob-uskunalar	1765,4	109,0 m.
Elektr aloqasi, ovozni yozish va ovozni eshittirish apparaturalari va uskunolari	760,9	134,2
Metallarni qayta ishlash mashinalari	18,4	51,8
Boshqa transport uskunolari	1,4	-
Turli xil tayyor buyumlar	485,9	132,3
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	433,7	2,9 m.
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunolari uchun armatura va mahkamlash moslamalari	28,1	-
Boshqa joyda tasniflanmagan har xil tayyor buyumlar	16,1	-
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga oxshash tikilgan mebel	8,0	60,6

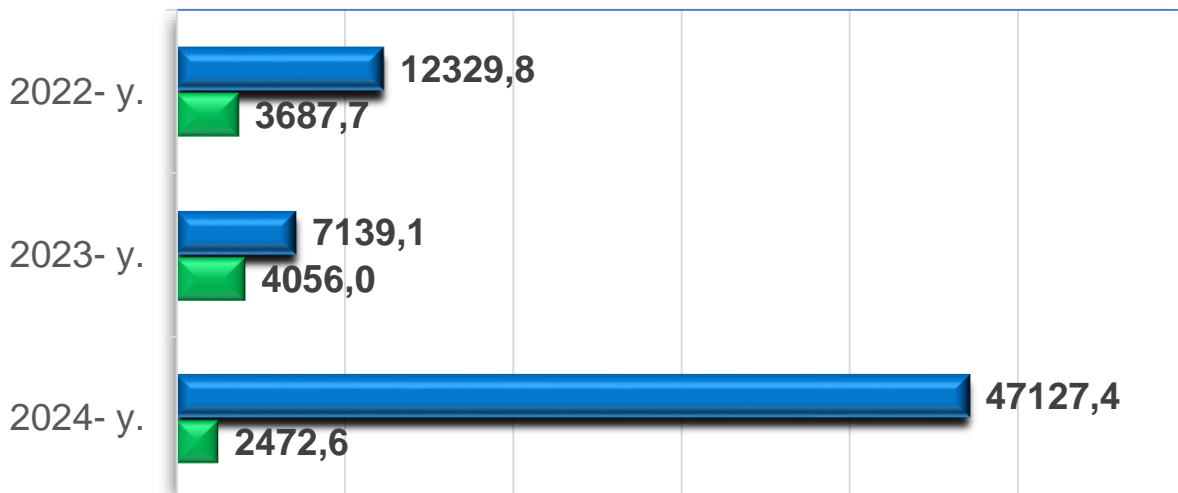
Tashqi savdo statistikasini yuritish metodologiyasiga ko'ra, tashqi savdo statistikasiga tranzit tovarlar, mamlakatga vaqtincha olib kirilgan yoki undan vaqtincha olib chiqilayotgan tovarlar kiritilmasligi nazarda tutilgan.

2024- yil yanvar oyi natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi 5,0 % ni tashkil etib, 2023- yilning mos davriga nisbatan 39,0 % ga kamaydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar oyi ming AQSH dollari, ulushi % da)

■ Boshqa davlatlar ■ MDH davlatlari

2024- yil yanvar oyida Qashqadaryo viloyati 33 ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Niderlandiya, XXR, Ekvador, Germaniya, Pokiston, Rossiya Federatsiyasi, va Yaponiya) jami importning 87,6 % ni tashkil etdi.

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar oyi % da)

QASHQADARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI

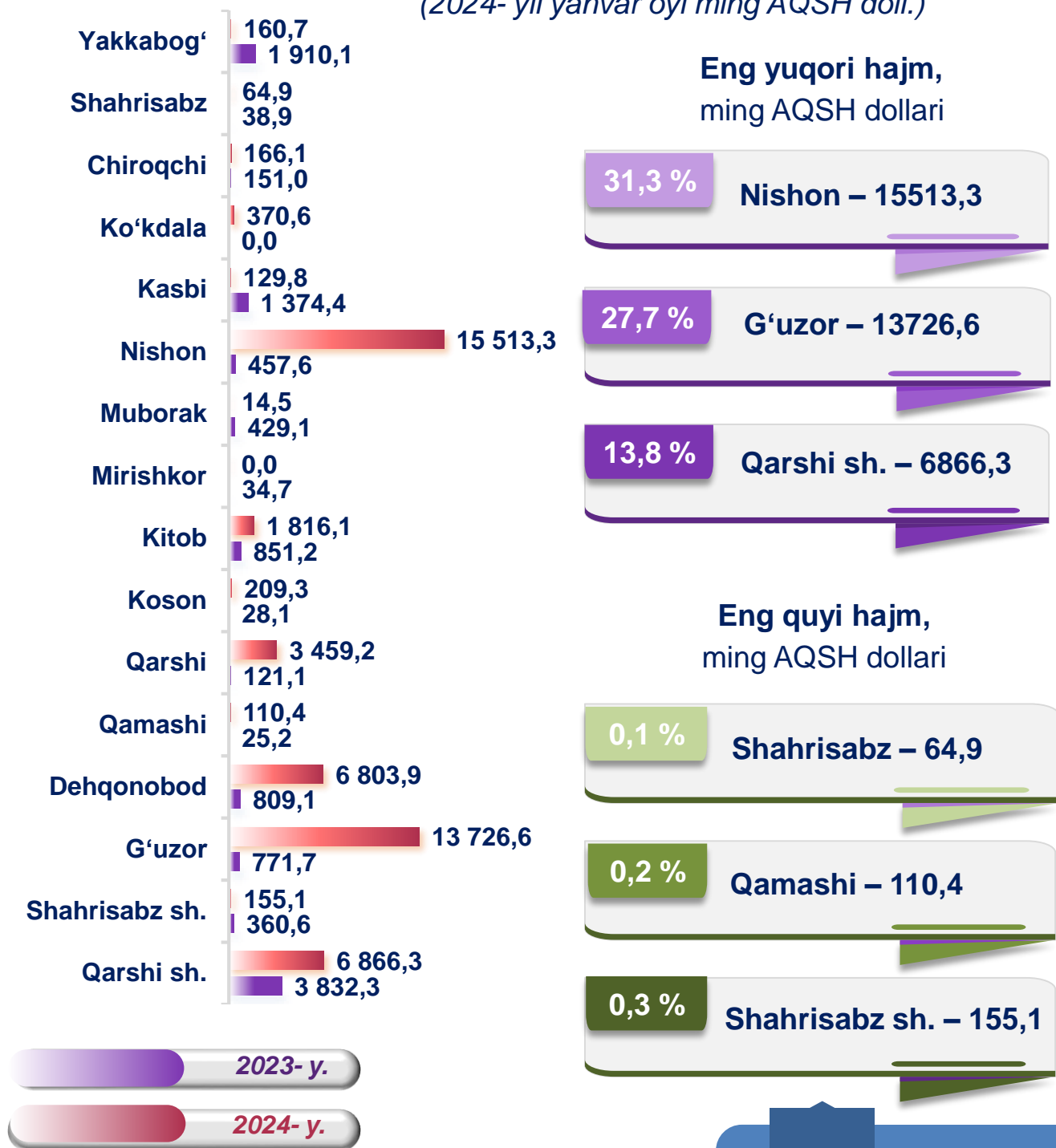
(yillar kesimida yanvar oyi holati)

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2023- y.	2024- y.	2023- y.	2024- y.	2023- y.	2024- y.
Niderlandiya	46,4	12803,1	27,6	275,9 m.	13	1
XXR	2790,3	10535,0	40,0	3,8 m.	1	4
Ekvador	42,2	7931,2	46,8	187,9 m.	15	2
Germaniya	48,4	5893,2	12,5	121,8 m.	12	3
Pokiston	98,8	2449,4	3,5 m.	24,8 m.	9	5
Rossiya Federatsiyasi	2180,3	2026,1	187,5	92,9	2	6
Yaponiya	12,2	1849,0	12,9	151,6 m.	16	8
Litva	57,1	1585,8	45,5	27,8 m.	11	9
Turkiya	993,0	1503,2	57,8	151,4	5	7
Hindiston	182,7	1262,1	52,6	6,9 m.	7	12
Amerika Qo'shma Shtatlari	111,9	287,6	94,6	2,6 m.	8	13
Qo'shma Qirollik	-	253,8	-	-	-	10
Eron Islom Respublikasi	44,4	235,2	49,5	5,3 m.	14	11
Qirg'iz Respublikasi	67,9	207,6	3,2 m.	3,1 m.	10	15
Qozog'iston	1280,7	179,5	160,4	14,0	4	17
Koreya Respublikasi	1344,0	157,8	6,9 m.	11,7	3	14
Kosta-Rika	-	133,2	-	-	-	18
Fransiya	416,4	109,1	109,6 m.	26,2	6	16
Tojikiston	-	59,4	-	-	-	19
Latviya	-	46,2	-	-	-	20

QASHQADARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI

(2024- yil yanvar oyi ming AQSH doll.)

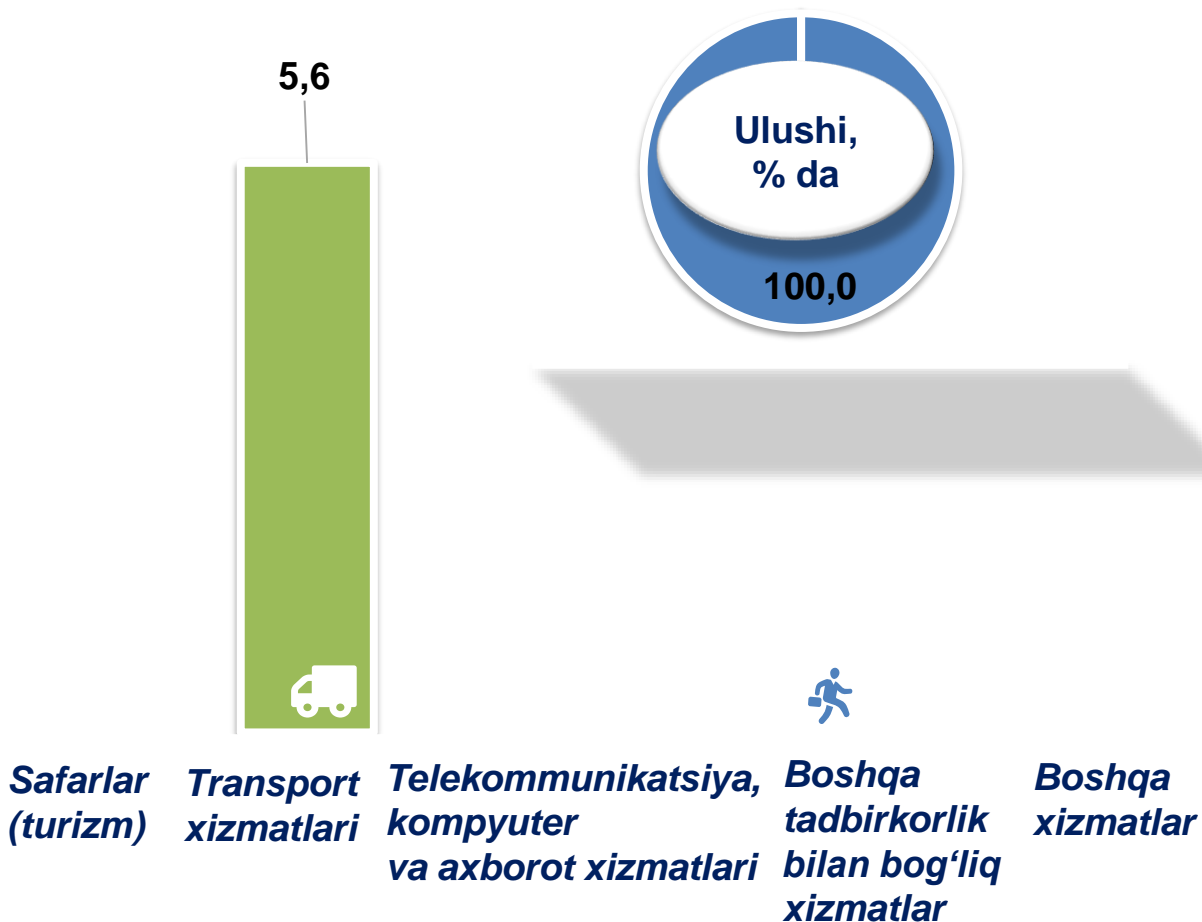

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Nishon tumani 31,3 % bilan 15513,3 ming AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Shahrisabz tumani 0,1 % bilan 64,9 ming AQSH dollarini tashkil etdi.

XIZMATLAR IMPORTI TARKIBI

(2024- yil yanvar oyi ming AQSH dollarida)

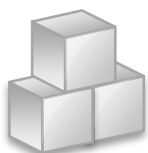
2024- yilning yanvar oyi yakuni bilan xizmatlar importi hajmi 5,6 ming AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari (100,0 %), ga tegishli bo'ldi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORTI

2024- yil yanvar oyida import tarkibida sanoat mahsulotlari tovarlari hajmi 1088,7 ming AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 36,8 % ga kamaydi hamda importning umumiy hajmidagi ulushi 2,2 % ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR

(2024- yil yanvar oyi ulushi, % da)

276,9 ming
AQSH doll.
ulushi – 25,4 %

XXR

200,6 ming
AQSH doll.
ulushi – 18,4 %

AQSH

149,3 ming
AQSH doll.
ulushi – 13,7 %

Eron Islom
Respublikasi

111,1 ming
AQSH doll.
ulushi – 10,2 %

Turkiya

84,6 ming
AQSH doll.
ulushi – 7,8 %

Yaponiya

2024- yil yanvar oyida sanoat mahsulotlari importi hajmi o'tgan yilning shu davriga nisbatan 633,6 ming AQSH dollariga kamaydi. Ushbu tovarlarni Qashqadaryo viloyatiga yetkazib berishning asosiy qismi XXR- 276,9 ming AQSH dollari (25,4 %), AQSH- 200,6 ming AQSH dollari (18,4 %) va Eron Islom Respublikasi- 149,3 ming AQSH dollari (13,7 %) kabi davlatlarga to'g'ri keldi.